

AV-OPLEIDINGEN

DE PRAKTIJK VOOROP

AV-opleidingen zijn er in vele smaken en gradaties. Overeenkomsten zijn er genoeg, maar verschillen ook. Vijf opleidingen presenteren zich aan de hand van door ons gestelde vragen. “Er zijn kansen genoeg in het werkveld.”

COLLEGE OF MULTIMEDIA

“Wij voorzien in de technische tools en kennis, waardoor de creativiteit en technische capaciteiten van onze klanten optimaal worden benut en op de meest effectieve wijze worden toegepast”, begint Gerbert Jan Valk van College of Multimedia (CMM). “Dit doen we door middel van het geven van opleidingen, cursussen, workshops en maatwerk trainingen vanuit onze opleidingslo-

catie in Amsterdam, of op locatie bij onze klanten. Zo verhogen we de efficiëntie bij creatievelingen en technici.” CMM geeft sinds 1997 professionele opleidingen en cursussen in de diverse disciplines van multimediatechniek en ICT, zowel parttime als fulltime. Valk: “De kwaliteit die we leveren wordt onderkend door meerdere spelers in de branche. Zo zijn we het eerste geautoriseerde trainingscentrum van Apple in Europa, officieel Adobe Authorized Training

Centre, het enige authorized trainingcentre voor AVID in de Benelux en tevens geautoriseerd in het geven van trainingen in Maxon's 3D Software. De opleidingen en cursussen worden dan ook gegeven door ervaren en gecertificeerde trainers."

De opleidingen en cursussen bij CMM zijn voornamelijk praktijkgericht. "De hands-on aanpak merkt de student of cursist direct", legt Valk uit. "Elke student of cursist heeft zijn eigen werkplek waar de theorie direct in de praktijk wordt gebracht onder begeleiding van gecertificeerde trainers en docenten. We streven er naar om de hoogste kwaliteit te leveren, waarbij de inhoud van de cursussen en opleidingen direct aansluit bij de praktijk. Door veel contact te hebben met de branche is het voor ons mogelijk om hier snel en adequaat op in te spelen, waardoor CMM als opleider een goede naam heeft in de branche."

Valk kan zich voorstellen dat het voor sommige opleidingen lastig is up-to-date te blijven qua kennis en faciliteiten: "Doordat wij continu investeren in de laatste hard- en software is het voor ons mogelijk om ons wat dat betreft te onderscheiden. De kennis blijft gewaarborgd door certificering en accreditatie. Als Apple, Adobe, AVID en Maxon gecertificeerd trainingscentre moeten we ook voldoen aan deze eisen. Dit zorgt voor de continuïteit van onze kwaliteit. Onze docenten en trainers zijn naast het lesgeven allemaal ook actief in het veld. Dit is voor ons een must, aangezien ze op de hoogte moeten blijven van de laatste ontwikkelingen in de markt. We vragen ze ook om hiermee bezig te blijven. Naast het feit dat dit goed is voor hun eigen ontwikkeling, heeft dit ook een meerwaarde voor onze klanten. Daarnaast zorgt dit er voor dat CMM continu kan inspelen op de laatste vragen vanuit de markt en werken we doorlopend aan het ontwikkelen van nieuwe trainingen die inspelen op de vraag van de toekomst."

Na de studie zijn er voor studenten kansen genoeg in het werkveld, meent Valk: "Niet alleen in de AV-branche, maar wellicht nog wel meer daarbuiten, komen er door innovatie en ontwikkelingen steeds meer mogelijkheden bij voor medewerkers. Hierbij kun je denken aan elke organisatie die meer gaat doen met audio en video op Internet, iPads en andere mobiele devices. Als studenten zichzelf kunnen onderscheiden door middel van diploma's, aangevuld met certificeringen en de juiste ervaring, zijn er kansen genoeg."

TVCOLLEGE

"We bieden al twaalf jaar lang een professionele TV-opleiding", start Andries Kooijman, directeur en één van de vele docenten bij TVCollege. "TVCollege is in de meeste gegeven lessen een avondopleiding. Je kan één specialisme kiezen waarin je in acht weken een avond per week van 20:00 tot 23:00 de ins en outs van je gekozen vak leert. In de zomer zijn er ook Summer School opleidingen waar je in een werkweek een vak kan leren." De praktijkkant is belangrijk bij de lessen van TVCollege. Kooijman: "Learning by doing, is het devies. Daarnaast zijn we branche erkend, zijn onze

docenten nog altijd werkzaam in de televisiewereld, werken we met kleine groepen zodat de persoonlijke aandacht groot is en zijn we betaalbaar en goed bereikbaar met auto en openbaar vervoer."

Het opleidingsniveau loopt in Nederland nogal uiteen, volgens Kooijman: "We hopen daarom ook met onze TV-professionals en didactisch vermogen het verschil te maken. Naast kennis is bij studenten ook de juiste mentaliteit belangrijk. Het is passie en hard werken. Dat is ook wat de markt vraagt. Wees alert en sta klaar! Het leuke is dat we natuurlijk verschillende mensen op televisie terug zien, maar ook achter de schermen zijn er veel werkzaam. Dat kan ook niet anders als je al zo lang een professionele TV-opleiding biedt!"

CAMERACOLLEGE

"Wij bieden diepgaande, korte opleidingen en trainingen op hoog (HBO) niveau aan audiovisuele technici, waarbij de nadruk op inhoud en hoogwaardige technieken ligt", vertelt Maurice Bossers, hoofddocent aan het Cameracollege en docent voor de opleidingen Camera / Montage. Zo'n 80% van de lessen op het Cameracollege bestaat uit praktijk. Bossers: "Onze klassen zijn nooit groter dan vier studenten, waarbij ze veel individuele begeleiding van een docent krijgen. Daarnaast werken we met een elektronische leeromgeving om studenten te begeleiden bij thuisstudie. We werken alleen met de meest hoogwaardige apparatuur, die marktconform is of daar nog boven ligt. Met betrekking tot camera's houdt dat in dat we met schoudercamera's werken die niet ouder zijn dan één jaar, maar ook software wordt voortdurend geüpgrade." Cameracollege werkt alleen met A-merken, zoals Arri, Chrosziel, Steadicam, Egripment, Panther, Kinoflo, Dedolight en dergelijke. "Ook onderscheiden we ons door een beoordelingssysteem: studenten krijgen niet zomaar een certificaat, maar worden aan het eind van hun studie getest (theoretisch en inhoudelijk) door een onafhankelijke examencommissie, op basis van een vastgestelde beoordelingsmatrix", benadrukt Bossers.

Het opleidingsniveau in Nederland is volgens Bossers niet altijd even hoog: "Van cameramensen en editors wordt verwacht dat ze meedenkend en vaak zelfs zelfregisserend zijn. Het opleidingsniveau voor deze beroepen ligt in Nederland voornamelijk op MBO, wat in onze ogen niet strookt met wat er in de praktijk wordt verwacht. Wij geven op een hoger niveau les, zodat studenten een beter begrip van de techniek maar ook van de inhoudelijke en communicatieve aspecten van het vak krijgen."

Geheel in lijn hiermee is dat ook de docenten van hoog niveau moeten zijn. "Ze moeten lid zijn van onder andere het GTC (Guild of Television Cameramen), waarbij regelmatig bijeenkomsten en workshops in Londen worden bijgewoond", zegt Bossers. "Docenten moeten bovendien minstens tien jaar ervaring hebben in de cinemabranche of de regionale of landelijke omroep. Daarnaast moeten ze nog werkzaam te zijn in die branches. Dat is een must; de praktijk is voortdurend in verandering en door-

middel van anekdotes van docenten krijgen studenten een beter begrip van wat hen te wachten staat. Ook willen we studenten een duidelijk beeld kunnen schetsen van de huidige ontwikkelingen in macro/micro binnen de branches. Ook moeten docenten voldoende capaciteiten hebben om te mogen lesgeven; ze worden hierin geschoold en voortdurend getoetst, omdat het onze ervaring is dat iemand met vakkennis niet per definitie die vakkennis (op een aantrekkelijke manier) kan overdragen. Daarom werkt het Cameracollege ook expliciet niet met freelance docenten, maar met vaste parttimers die routine met de lesschema's hebben en zich betrokken voelen, niet alleen met het vakmatige, maar ook met het onderwijsinstituut. We hebben een docentenregeling opgesteld met regels waaraan docenten moeten voldoen om onderwijsbevoegdheid binnen het instituut te verkrijgen."

Het Cameracollege probeert cameramensen en editors op te leiden. Bossers: "Dat houdt volgens ons ook in dat er een bepaalde mentaliteit/sociale vaardigheid dient te zijn. We hebben specifieke lessen waarbij we daar nadrukkelijk bij stilstaan en advies geven aan studenten. We zeggen wel eens dat je beter een fijne collega kan zijn die iets minder goede beelden kan afleveren, dan een geweldige cameraman waar niemand mee wil werken.

De branches broadcast en cinema staan onder druk, maar veel van onze studenten weten zich een positie te veroveren. Helaas zien we wel dat de facilitaire bedrijven/producten steeds meer jonge, onervaren technici in huis opleiden."

GRAFISCH LYCEUM ROTTERDAM

Het Grafisch Lyceum Rotterdam biedt de opleidingen cameraman/-vrouw, video-editor en fotograaf aan. Dit zijn BOL-niveau 4 opleidingen. "Daarnaast bieden we de specialisaties Lichttechnicus en Geluidstechnicus aan binnen de opleiding Podium- en evenemententechniek", vertelt Paul Rehm, afdelingsdirecteur van de opleidingen Audiovisuele Productie en Podium- en evenemententechniek. Het Grafisch Lyceum Rotterdam volgt de laatste ontwikkelingen in het vakgebied altijd op de voet. "We gebruiken de nieuwste hardware en software en zijn al hard bezig om vanaf volgend schooljaar 3D in het onderwijs op te nemen. Ik denk dat we ons ook onderscheiden op het gebied van onze faciliteiten: we beschikken over grote studiovloeren, vele editing suites en heel veel apparatuur. Daarnaast scoren we al enkele keren hoog in de JOB-monitor, het landelijke tevredenheidsonderzoek onder MBO-studenten. In onze regio zijn we onlangs, net als twee jaar geleden, door studenten uitgeroepen tot beste MBO-school." Er komt volgens Rehm wel wat bij kijken voor je fatsoenlijk les kunt geven in 3D: "Het vergt een behoorlijke investering in mensen (opleiden, het ontwikkelen van het materiaal). Daarnaast moet er een forse investering gedaan worden in materiaal. We schaffen camera's aan en we gaan werkplekken inrichten."

Ook bij het Grafisch Lyceum Rotterdam is de praktijk belangrijk. "Onze studenten werken veel in onze eigen praktijkruimtes.

Daarnaast volgen ze twee stages in de opleiding en organiseren we excursies. Ook nodigen we met regelmaat gastsprekers uit”, vertelt Rehm. Ook de docenten komen rechtstreeks uit de praktijk: “Voor de beroepsvakken is dat een must. De gebruiksaanwijzing van een camera lezen kan iedereen. Maar het gaat niet alleen om de techniek. Het gaat ook om cameraopstellingen en camerabewegingen. Dat zijn dingen die je leert door te doen en niet uit een boek. Als je dat moet overbrengen aan studenten, moet je daar zelf veel ervaring in hebben. Onze docenten voor de beroepsvakken hebben stuk voor stuk een directe link met het werkveld.” Ook aan de mentaliteit van de studenten wordt gedacht. “Beroepshouding is zeker zo belangrijk als technische vaardigheden. Als je niet op de juiste manier weet te communiceren of altijd te laat bent, kun je het wel vergeten. Wij sturen daar ook erg op in de opleidingen. Onze studenten vinden vaak direct na hun opleiding werk. We merken wel dat het met de economische crisis lastiger wordt, maar nog steeds heeft het merendeel van de gediplomeerden meteen of redelijk snel een baan.”

HOGESCHOOL VOOR DE KUNSTEN UTRECHT

Op de Hogeschool voor de Kunsten Utrecht (HKU), kunnen AV-studenten terecht op de Faculteit Kunst, Media en Technologie, voor een 'Bachelor of Design': Animation, Audiovisual Media en Image and Media Technology. Femke Langebaerd vertelt wat de HKU op dit gebied onderscheidt van andere opleidingen: “Tijdens je AV-opleiding word je geconfronteerd met alle kanten van het productieproces (van concept tot postproductie). Ook werk je bij je productie vaak samen met studenten van de andere studierichtingen (muziek en games & interactie) van de faculteit. Alle disciplines waar je als AV'er later mee te maken krijgt, vind je bij Kunst, Media & Technologie onder één dak.”

Het praktijkdeel is groot op de HKU, legt Langebaerd uit: “In het derde jaar ga je zes maanden op stage. Daarnaast werk je samen met andere studenten aan een project voor een opdrachtgever van buiten de opleiding. Ook in de eerste zes maanden van het laatste jaar werk je aan een project voor een opdrachtgever van buiten de opleiding. Dit doe je in een multidisciplinair team, samen met studenten van andere studierichtingen. Het laatste halfjaar van je studie werk je aan je eigen afstudeerproductie. Ook krijg je al tijdens je studie te maken met de zakelijke kanten van

de beroepspraktijk.” Het opleidingsniveau is volgens Langebaerd hoog: “Studenten en alumni vallen regelmatig in de prijzen bij de bekende nationale en internationale festivals op het gebied van film en animatie, zoals het IDFA (International Documentary Festival Amsterdam), HAFF (Holland Animation Film Festival) en het NFF (Nederlands Film Festival).” Daarnaast komen ook de docenten uit de praktijk: “Naast hun docentschap zijn ze werkzaam in het werkveld waar ze voor opleiden”, vertelt Langebaerd. “Ze weten precies wat daar speelt en kunnen de nieuwste ontwikkelingen verwerken in hun onderwijs. Het omgekeerde geldt ook. Bijzondere resultaten uit onderwijs en onderzoek bereiken via hen het werkveld. Er vindt op die manier een natuurlijke en doorlopende uitwisseling van kennis en kunde plaats.”

Technische ontwikkelingen gaan snel, aan opleidingen de taak de ontwikkelingen bij te benen. Langebaerd: “We onderhouden daarvoor zeer nauwe contacten met het werkveld en ons streven is om in onderwijs en onderzoek een voortrekkersrol te vervullen waar het gaat om het experimenteren met de mogelijkheden die de technische ontwikkelingen bieden voor nieuwe toepassingen in het audiovisuele werkveld. Vanzelfsprekend houden we in onze studieprogramma's rekening met de eisen die het werkveld aan de AV'ers van de toekomst stelt.”

Als je beschikt over de juiste mentaliteit en je hebt je studie ten volle benut om je sterke kanten te ontdekken, daarmee te experimenteren en uit te blinken in dat wat jou een unieke AV'er maakt, zul je je plek in het werkveld absoluut vinden, weet Langebaerd. “Passie voor het vak is daarbij heel belangrijk. Je moet er, zoals dat heet, helemaal voor willen gaan. Deadlines zijn echt deadlines. Je moet goed met anderen kunnen en willen samenwerken en flexibel zijn. Onvoorziene omstandigheden zijn in dit vak eerder regel dan uitzondering. Met een van-9-tot-5-mentaliteit kom je er niet. Ook een ondernemende houding is belangrijk. Als je met je werk op je zolderkamertje blijft zitten gebeurt er niks. Je moet laten zien dat je er bent en wat je kunt. Je moet op mensen af durven stappen en contacten leggen - en onderhouden - die voor jou belangrijk kunnen zijn.” ■